

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БОРЗНЯНСЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою Борзнянського
аграрного фахового коледжу
Протокол № 1 від 30.08.2024 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Борзнянського аграрного
фахового коледжу

Віталій ЛИННИК

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ФУНКЦІОNUВАННЯ
КОЛЕКЦІЙНО-ДОСЛІДНОГО ПОЛЯ
БОРЗНЯНСЬКОГО АГРАРНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

Борзна 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Колекційно-дослідне поле є структурним підрозділом коледжу, головним завданням якого є забезпечення інтеграції навчальної, дослідної та практичної діяльності з метою підготовки кваліфікованих фахівців аграрного профілю.

1.2. Колекційно-дослідне поле діє згідно з Статутом навчального закладу та цим положенням.

1.3. Колекційно-дослідне поле як підрозділ навчального закладу знаходиться на його балансі.

1.4. Додатковим джерелом економічного розвитку коледжу є надходження коштів від реалізації вирощеної на колекційно-дослідному полі продукції рослинництва.

1.5. Роботу на колекційно-дослідному полі проводять відповідно до плану роботи закладу освіти.

1.6. Організація, реорганізація та ліквідація колекційно-дослідного поля здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

2. ЗАВДАННЯ КОЛЕКЦІЙНО-ДОСЛІДНОГО ПОЛЯ

2.1. Створення колекції сільськогосподарських рослин, вивчення їх ботанічних, біологічних особливостей, операцій технології вирощування, забезпечення умов проведення лабораторних, практичних занять, дослідних робіт згідно з навчальними планами, програмами окремих дисциплін та типовою програмою практик з ОПП «Виробництво і переробка продукції рослинництва», «Організація і технологія ведення фермерського господарства» та «Бджільництво».

2.2. Закріплення і поглиблення знань, отриманих студентами в процесі теоретичного навчання, набуття необхідних умінь, навичок, компетенцій і досвіду практичної роботи з майбутньої професії для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах.

2.3. Підвищення ефективності дослідної роботи студентів.

2.4. Здійснення інтеграції навчальної, виховної, дослідної та практичної підготовки студентів.

2.5. Відпрацювання технологічних процесів вирощування сільськогосподарських культур.

2.6. Апробація нових досягнень сучасної науки та передового досвіду.

2.7. Ведення фенологічних спостережень за сільськогосподарськими культурами.

2.8. Поповнення навчального спільнотного матеріалу та колекції насіння сільськогосподарських культур.

3. УПРАВЛІННЯ КОЛЕКЦІЙНО-ДОСЛІДНИМ ПОЛЕМ

3.1. Колекційно-дослідне поле очолює завідувач, якого призначає на посаду директор коледжу.

3.2. Структуру управління і штат підрозділу колекційно-дослідного поля визначає і затверджує директор коледжу відповідно до Статуту та Положення про організацію та функціонування колекційно-дослідного поля .

3.3. Завідувач забезпечує діяльність підрозділу та за дорученням дирекції представляє його в установах і організаціях.

3.4. Завідувач колекційно-дослідного поля звітує щороку згідно з планом роботи коледжу.

3.5. Керівництво навчанням та роботою студентів на колекційно-дослідному полі здійснюють викладачі дисциплін та лаборанти навчальних лабораторій і кабінетів.

4. СТРУКТУРА КОЛЕКЦІЙНО-ДОСЛІДНОГО ПОЛЯ

4.1. Для створення колекційно-дослідного поля виділяють земельну ділянку, закріплюють приміщення, обладнання, матеріали, інвентар.

4.2. Земельну ділянку впорядковують належним чином:

4.2.1. Приміщення і споруди:

- навчальний клас;
- кімната або майданчик для відпочинку;
- санітарні об'єкти;
- підсобні господарські приміщення;
- систему водопостачання;
- метеорологічний майданчик;
- парниково-тепличний об'єкт.

4.2.2. Багаторічні насадження.

4.2.3. Земельну площа під посіви.

4.3. Площу колекційно-дослідного поля та її розподіл встановлюють у межах 1,0-5,0 га:

4.3.1. Навчально-господарська територія - 0,15 га.

4.3.2. Ділянки лабораторій:

- ботаніки та фізіології рослин - 0,10-0,3 га;
- грунтознавства та землеробства з загальною площею 0,10-0,30 га
- агрохімії - 0,10-0,3 га;
- технології виробництва продукції рослинництва - 0,10-0,3 га;
- селекції і насінництва - 0,10-0,3 га;
- плодовоочівництва - 0,10-0,3 га;
- кормовиробництва - 0,10-0,3 га;
- захисту рослин - 0,10-0,3 га.

4.4. Розміри окремих видів ділянок:

- колекційних 4-20 м²;
- дослідних 10-100 м²;
- доріжки між ділянками не менше 50 см;
- доріжки між ярусами 1,2 м.

4.5. Перед ділянкою встановлюють таблицю з етикеткою розміром 15x20 см з написом:

колекційних ділянок - культура, різновидність, сорт;
дослідних ділянок - назва досліду, варіант.

5. ЗМІСТ РОБОТИ

- 5.1. На ділянці лабораторії ботаніки і фізіології рослин:
вирощують колекції рослин з різних родин;
проводять морфологічний аналіз рослин, фенологічні спостереження за рослинами;
визначають господарську цінність рослинного угрупування;
збирають рослини і оформляють гербарії;
проводять досліди згідно з планом роботи відділу.
- 5.2. На ділянці лабораторії землеробства і ґрунтознавства:
проводять польове обстеження ґрунту, контроль якості обробітку ґрунту, досліди згідно з планом роботи відділу;
вивчають питання обробітку ґрунту, технологічні операції і прийоми, структурний аналіз ґрунту;
вивчають питання збереження та підвищення родючості ґрунту;
визначають види бур'янів, які засмічують посіви та встановлюють їх кількість.
- 5.3. На ділянці лабораторії агрохімії:
виконують досліди з впливу мінерального живлення на врожайність, якість продукції;
вивчають ефективність використання добрив, хімічних меліорантів;
проводять розрахунок мінеральних добрив на заплановану врожайність, рослинну діагностику
- 5.4. На ділянці лабораторії технології виробництва продукції рослинництва:
вирощують колекції видів, різновидів, сортів польових культур;
відпрацьовують технологічні процеси з вирощування сільськогосподарських культур згідно з типовою програмою практики та програмою дисципліни;
визначають густоту посівів;
проводять фенологічні спостереження за рослинами.
- 5.5. На ділянці лабораторії селекції і насінництва:
вирощують колекції районованих і перспективних сортів та гіbridів;
проводять фенологічні спостереження за рослинами, дослідження з сортовипробувань культур
вивчають методи селекційної роботи.
- 5.6. На ділянці лабораторії плodoovochivnitsvta:
вирощують колекції овочевих і плодово-ягідних культур;
проводять досліди з вивчення особливостей технології вирощування овочевих культур відкритого, закритого ґрунту та плодово-ягідних культур, фенологічні спостереження за рослинами;
вивчають шкілку сіянців, поля окулянтів, маточник клонових підщеп,

декоративних рослин, малопоширених плодових і ягідних культур.

5.7. На ділянці лабораторії кормовиробництва:

вирощують колекції кормових культур;

проводять фенологічні спостереження за рослинами, досліди з вирощування кормових культур, травосумішок і вивчають особливості їх технології вирощування.

5.8. На ділянці лабораторії захисту рослин:

вивчають стійкість сортозразків сільськогосподарських культур до пошкоджень шкідниками і ураження хворобами;

ведуть спостереження за фенологією, поширенням, чисельністю шкідливих об'єктів;

вивчають застосування системи захисних заходів із урахуванням фітосанітарного стану посівів сільськогосподарських культур;

визначають ефективність застосування засобів захисту рослин.

6. ПОСАДОВІ ОБОВ'ЯЗКИ

6.1. Завідувач колекційно-дослідного поля

6.1.1. Організовує планування роботи, здійснює загальне керівництво технологічними процесами, контролює ведення первинного обліку, веде поточну звітність про діяльність поля.

6.1.2. Керується розпорядком дня, затвердженим керівником коледжу.

Проводить контроль робочого часу працівників колекційно-дослідного поля.

6.1.3. Бере участь у роботі підрозділів навчального закладу під час вирішення питань щодо роботи та перспективи розвитку поля.

6.1.4. Узгоджує види робіт з відповідними підрозділами навчального закладу щодо забезпечення належних умов функціонування колекційно-дослідного поля.

6.1.5. Надає допомогу в організації проведення занять зі студентами.

6.1.6. Проводить інструктаж з працівниками і студентами з основ безпеки праці під час виконання сільськогосподарських робіт, ремонту інвентаря та обладнання.

6.1.7. Обладнує аптечку невідкладної медичної допомоги та підтримує її комплектність необхідними ліками.

6.1.8. Забезпечує дотримання правил техніки безпеки і виробничої санітарії, протипожежного захисту та ведення журналу з техніки безпеки.

6.1.9. Організовує поточний ремонт будівель, обладнання, інвентарю.

6.1.10. Веде облік всіх матеріальних цінностей, забезпечує їх збереження та вчасне списання.

6.1.11. Забезпечує ведення передбаченої нормативної документації, її збереження відповідно до встановлених термінів.

6.1.12. Забезпечує дотримання чинного законодавства щодо збереження довкілля.

6.2. Лаборант колекційно-дослідного поля

6.2.1. Навчає студентів прийомів безпечної роботи під час виконання сільськогосподарських робіт.

6.2.2. Здійснює профілактичний догляд за інвентарем та обладнанням, проводить його поточний ремонт.

6.2.3. Веде первинну документацію виконаних робіт і отриманої продукції.

6.2.4. Веде журнал метеорологічних спостережень.

6.2.5. Видає та приймає інвентар.

6.2.6. Виконує інші доручення завідувача.

6.2.7. Дотримується виконання розпорядку дня.

7. ДОКУМЕНТАЦІЯ КОЛЕКЦІЙНО-ДОСЛІДНОГО ПОЛЯ

7.1. Наказ “Про створення колекційно-дослідного поля”.

7.2. Положення про колекційно-дослідне поле.

7.3. Паспорт колекційно-дослідного поля.

7.4. Журнал реєстрації інструктажів з техніки безпеки.

7.5. План роботи.

7.6. Журнал польового досліду.

7.7. Журнал ведення метеорологічних спостережень.

7.8. Графік робіт на колекційно-дослідному полі.

7.9. Журнал обліку робіт.

7.10. Журнал обліку продукції.

7.11. Журнал обліку матеріальних цінностей.

7.12. Журнал ведення фенологічних спостережень.